

Lärarhandledning Vi uppmärksammar varandra och samtalar om textinnehåll

Innehåll

Aktivitet 2. Vi uppmärksammar varandra och samtalar om textinnehåll	2
Underlag Bildserie	5
Blankett för individuell kartläggning Aktivitet 2	6

Aktivitet 2. Vi uppmärksammar varandra och samtalar om textinnehåll

I aktiviteten ges läraren möjlighet att få syn på om eleven

- visar intresse för högläsning
- kan delta i samtal om text och bild
- kan återge ett händelseförlopp

Aktiviteten och observationspunkterna som ingår genomförs i samband med högläsning i grupp. Läs igenom hela aktiviteten eftersom kartläggning av olika observationspunkter kan kombineras. Läraren avgör om gruppen behöver vara mindre för att kunna få syn på det som ska observeras i aktiviteten. Då kan olika elever observeras vid olika tillfällen. Notering sker för varje enskild elev.

Förberedelser och material

- Blankett *Individuell kartläggning av elevens språkliga medvetenhet Aktivitet 2. Vi uppmärksammar varandra och samtalar om textinnehåll*. En blankett för varje elev. Blanketten fylls i efter genomförd kartläggning.
- *Underlag Bildserie* till varje elev. Underlaget används vid observationspunkt *kan återge ett händelseförlopp*.
- En valfri illustrerad text som är lagom lång för en stunds högläsning och som har tydlig början, innehåll och slut, till exempel en bilderbok eller ett kapitel i en skönlitterär bok. Texten används vid observationspunkt *kan delta i samtal om text och bild*. Samma eller en annan text med tydlig början, innehåll och slut används vid observationspunkt *kan återge ett händelseförlopp*. Till den observationspunkten kan läraren vid behov kopiera bilder ur berättelsens början, innehåll och slut, som elever kan använda när de återger händelseförloppet i berättelsen. Dessa bilder benämns under rubriken Genomförande som ”*bildstöd*”.

Genomförande

Visar intresse för högläsning

Kartläggningen genomförs i samband med högläsning i undervisningen.

OBSERVATIONSPUNKT

Visar intresse för högläsning. Uppmärksamma och notera om eleven efter läsningen exempelvis önskar få höra mer av texten, visar intresse genom kroppsspråket och/eller spontant ger kommentarer under läsning.

Kan delta i samtal om text och bild

Läraren planerar för en miljö som är tillgänglig för alla elever. Kartläggningen genomförs i samband med högläsning där läraren initierar ett samtal kopplat till textens innehåll. Bildstöd används vid behov. Samtalet kan ske både under och efter läsningen.

1. Ställ frågor om innehållet som eleverna svarar på.
Vad heter huvudpersonen?
Vad gör personen?
Vilket djur fanns i berättelsen?
2. Uppmuntra eleverna att ställa egna frågor.

3. Bjud in till ett vidare resonemang kopplat till text och bild genom att exempelvis välja ut några av nedanstående frågor utifrån text och elevgrupp.
 - När du ser bokens framsida, vad tror du att den kommer att handla om?
 - Har du varit med om något liknande? Berätta!
 - Vad tror du kommer att hända sedan?
 - Är det något du tyckte var svårt att förstå?
 - Om du var huvudpersonen, vad skulle du ha gjort då?
 - Vad handlade boken om?
 - Vad tyckte du om boken? Varför?

OBSERVATIONSPUNKT

Kan delta i samtal om text och bild. Uppmärksamma och notera om eleven kan besvara och/eller ställa frågor om innehållet och om texten och bilderna samt berätta om textens innehåll.

Kan återge ett händelseförlopp

Kartläggningen genomförs i samband med högläsning.

1. Läs berättelsen för eleverna.
2. Berätta för eleverna att de ska få rita och beskriva handlingen. Vid behov kan elevens återberättande genomföras med stöd av bilder och/eller med stöd av enkel dramatisering.
3. Visa *Underlag Bildserie* för eleverna och peka på de tomma rutorna.

Säg: *I första rutan ska ni rita något som hände i början av berättelsen, i mittenrutan något som hände sedan och i den tredje rutan ska ni rita hur berättelsen slutade.*
4. Dela ut ett underlag till varje elev och se till att de har rit- och skrivmaterial eller bildstöd.
5. Be eleverna återge berättelsen i rutorna. Här kan de rita och/eller skriva eller lägga bilder som kopierats från berättelsens början, innehåll och slut. Ett annat alternativ är att eleverna använder andra uttrycksformer, exempelvis gestaltning.
6. Be eleverna, en i taget, återge händelseförloppet för dig efteråt. Vid behov kan bildstöd och gestaltning användas.

OBSERVATIONSPUNKT

Kan återge ett händelseförlopp. Uppmärksamma och notera om eleven kan återge ett händelseförlopp i texten med en början, ett innehåll och ett slut.

Stödja och utmana

Läraren behöver uppmärksamma den elev som ännu inte

- visar intresse för högläsning
- deltar i samtal om text och bild
- återger ett händelseförlopp

En elev som kommit längre i sin utveckling visar troligen kunnande genom att

- med ett varierat ordförråd och nyanserat språk besvara och ställa frågor om innehållet
- knyta egna erfarenheter till den lästa textens innehåll
- återge ett händelseförlopp detaljerat med en början, ett innehåll och ett slut

Notera i Blanketten *Individuell kartläggning av elevens språkliga medvetenhet Aktivitet 2*. Vi uppmärksammar vad andra uttrycker och samtalar om textinnehåll, hur undervisning kan stödja och utmana.

Underlag Bildserie

--	--	--

Aktivitet 2. Vi uppmärksammar varandra och samtalat om textinnehåll

Namn: _____

Uppmärksamma och notera om eleven	Ja	Medverkar men behöver fortsatt stöd	Kommentarer om fortsatt undervisning för att stödja och utmana
visar intresse för högläsning.			
kan delta i samtal om text och bild.			
kan återge ett händelseförlopp.			
Klar med aktiviteten			

Markera med ett datum i "Ja"-rutan när du har uppmärksammat det som anges i observationspunkten. Markera med datum i rutan "Medverkar men behöver fortsatt stöd" om eleven inte är klar med observationspunkten och notera i kommentarsfältet hur undervisningen kan hjälpa eleven att utvecklas utifrån sina förutsättningar. När eleven genomfört hela aktiviteten skrivs det aktuella datumet i "Klar med aktiviteten"-rutan.